

5 DEC. 1979

MINISTERIE VAN DEFENSIE
GENERALE STAF

GEHEIM 23 JAN. 1980

Afdeling: INL/VEIL

's-Gravenhage;

Nr. 5471 I / GEH

Exh.197..... nr

Onderwerp:

Exh.197..... nr

Supintrep "Warschaupakt Land-
strijdkrachten: GSVG - modernise-
ring en uitbreiding gev mat"

Korte inhoud:

..... afschr. brief voor

..... afschr. brief voor

Ter kennisneming aan

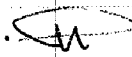
AAN:

Afd.	datum ontv.	datum verz.	Paraaf
------	----------------	----------------	--------

zie verzendlijst

vooraf

tikken

HINLA t.t.

Soer Vere

Medezenden

bijlage(n)

achteraf

INLA

ARCHIEF

Dat. en par.

Archief

Ontworpen door Mw *Boggaard*

31/10/79

Uitgaand stuk

Vervolgparafen

Stexd. Ho.

getypt door *Medelbraagt* op *6.12.79*

Overgelegde
r.a.

gecoll. door *HKMK* op *6.12.79*

Terugverzochte
r.a.

Registratie
datum en
paraaf

Het dik omlinnde gedeelte door de
ontwerper in te vullen

23 JAN 1980

Indice: *12.13*

vernietigen in

X

2D - I - 10125 - 125777* - 125

C. VERHEY

12.4

wijzigingen, renvooien,
aantekeningen, enz.

ontwerp

GEHEIM

uw kenmerk:

uw brief van:

Hierbij doe ik U het in de verzendlijst aangegeven aantal
exemplaren toekomen van het supintrep: "GSVG - Modernisering
en Uitbreiding Gevechtsmaterieel".

CLAS
voor deze
Hfd Sie INLA
de lkol

C. Kloos

Verzendlijst:

Aan	ex.nr brief:	ex.nr bijlage:
C- 1 Lk		1 t/m 160
NTC	2	161
COKL	3	162 t/m 201
Dir HKS	4	202
Gouv KMA	5	203
Defat Warschau	6	204
Defat Belgrado	7	205
H-MARID	8	206
H-LUID	9	207
intern:		
INLA	10	208 t/m 249
Archief	11	250

MINISTERIE VAN DEFENSIE
LANDMAGTSTAF

Dit stuk mag niet worden vermenigvuldigd dan met toestemming van Hfd Afd INL/VEIL.

CORRESPONDENTIE-ADRES: POSTBUS 90711, 2509 LS 's-GRAVENHAGE

ex.nr. 11

Net-minute

Afdeling / Sectie INL/VEIL
Thérèse Schwartzstraat 15
Telefoon: 070 - 73 / 245370 tsl

GEHEIM

Men wordt verzocht bij beantwoording datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden

Aan

zie verzendlijst

bijlagen: 1

uw brief van

uw kenmerk

ons nummer

547/I/GEH

onderwerp: Supintrep "Warschaupakt Land-
strijdkrachten: GSVG - modernise-
ring en uitbreiding gev mat".

's-Gravenhage, 23 JAN, 1980

Hierbij doe ik U het in de verzendlijst aangegeven aantal exemplaren toekomen van het supintrep: "GSVG - Modernisering en Uitbreiding Gevechtsmaterieel".

Typ : JN
Coll: WK

DE CHEF LANDMAGTSTAF
VOOR DEZE:
HET HOOFD VAN DE SECTIE INL A
DE LUITENANT-KOLONEL

C. KLOOS

g e h e i m

Ex.nr.: 250

nr. 547/I/Geh

**MINISTERIE VAN DEFENSIE
L A N D M A C H T
I N L I C H T I N G E N D I E N S T**

**W A R S C H A U P A K T
L A N D S T R I J D K R A C H T E N**

**GSVG
M O D E R N I S E R I N G e n U I T B R E I D I N G
G E V E C H T S M A T E R I E E L**

SUPINTREP

DATUM VAN UITGIFTE .

g e h e i m

23 JAN. 1980

GEHEIM

GSVG

MODERNISERING EN UITBREIDING

GEVECHTSMATERIEEL

december 1979

GEHEIM

GEHEIM

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>Blz.:</u>
1. Algemeen	1
2. Tanks	2
3. Gepantserde personeelsvoertuigen	4
4. Veldartillerie	6
5. Meervoudige raketwerpers	8
6. Grond-grond raketten	9
7. Anti-tank wapens	10
8. Luchtverdedigingswapens	13
9. Klein kaliberwapens	16
10. Overige ontwikkelingen	17
11. Conclusie	18

1. ALGEMEEN

Bij de Sovjet landstrijdkrachten is de GSVG (Groep van Sovjet Strijdkrachten in Duitsland) voor wat betreft trends doorgaans toonaangevend.

Bepaalde ontwikkelingen die zich bij de GSVG voordoen, vinden in de regel, na enige tijd ook elders plaats bij de Sovjet landstrijdkrachten.

Sinds 1975 hebben zich bij de GSVG belangrijke ontwikkelingen voorgedaan, voornamelijk voor wat betreft de modernisering van het materieel.

Deze ontwikkelingen, die een aanzienlijke verbetering/uitbreiding van de gevechtskracht betekenen, zijn in dit supintrep opgenomen.

Aangezien deze ontwikkelingen de GSVG in zijn algemeenheid betreffen, zijn in dit supintrep geen separate eenheden benoemd.

2. TANKS

a. Algemeen

Voor wat betreft detail-informatie wordt verwezen naar het supintrep "Tankeenheden" van 12 juli 1979.

b. T-64

In 1976 werd een aanvang gemaakt met de invoering van de T-64 bij de tien tankdivisies en tien gemechaniseerde infanteriedivisies van de GSVG; ook één van de vier op legerniveau ingedeelde zelfstandige tankregimenten werd met dit type tank uitgerust. Zowel tanks van het type T-62 als van het type T-55 zijn door de T-64 vervangen.

c. T-72

In 1978 werd de T-72 voor het eerst bij de GSVG waargenomen. Tot nu toe zijn nog slechts enkele tientallen tanks van het type T-72 bij de GSVG waargenomen.

Het is nog onduidelijk waarom er naast de nieuwe tank van het type T-64 ook tanks van het type T-72 bij de GSVG zijn/worden ingevoerd.

d. T-62

Voornamelijk in 1978 werden grote aantallen (400-500) tanks van het type T-62 afgevoerd naar de Sovjet-Unie. Begin 1979 waren er aanwijzingen dat bij één van de vier op legerniveau ingedeelde zelfstandige tankregimenten tanks van het type T-62 werden ingevoerd ter vervanging van de nog maar enige jaren geleden ingevoerde tanks van het type T-55 (zie pt 2.e).

e. T-55

De door invoering van de T-64 (en T-72) vrijgekomen tanks van het type T-55 werden onder andere gebruikt voor vervanging van de zware tanks bij drie van de vier zelfstandige tankregimenten (zie pt 2b).

De zelfstandige tankregimenten zijn hierdoor beweeglijker geworden en hebben zeer waarschijnlijk mede hierdoor

GEHEIM

een andere taakstelling gekregen.

f. PT-76

De lichte amfibische tank van het type PT-76, die voorkwam bij de verkenningsseenheden van de GSVG, is nu volledig vervangen door amfibische gepantserde voertuigen van de BMP serie.

g. Subconclusie

De in 1976 aangevangen modernisering van het tankbestand wordt voortgezet.

Aangenomen wordt dat momenteel circa 50% van het tankbestand (50% van 7600 tanks) van de GSVG is vernieuwd door invoering van tanks van het type T-64 (en T-72).

Een interessante ontwikkeling is de invoering van de T-62 bij één van de zelfstandige tankregimenten.

Dit was mogelijk doordat de, door invoering van de T-64 bij de divisies, vrijgekomen tanks van het type T-62 niet allen werden afgevoerd naar de Sovjet-Unie.

De invoering van tanks van het type T-64 en T-72 heeft de gevechtskracht van de tankeenheden van de GSVG aanmerkelijk verhoogd als gevolg van de volgende factoren:

- (1) vergroten van de vuurkracht door:
 - (a) een groter kaliber (125 mm),
 - (b) een automatische laadinrichting,
 - (c) verbeterde vuurleidingsapparatuur,
 - (d) een grotere effectieve dracht,
- (2) toename van de terreinvaardigheid door een verbeterd loopwerk,
- (3) toename van het incasseringsvermogen door verbetering aan het pantser.

In het tankbestand van de GSVG komen nu vier verschillende tanktypen voor (T-55, T-62, T-64, T-72), hetwelk gezien de onderlinge verschillen zoals kaliber en onderdelen een extra belasting zal betekenen op logistiek gebied.

3. GEPANTSERDE PERSONEELSVoERTUIGEN

a. BMP serie

De verdere invoering van de BMP heeft ertoe geleid dat het gemechaniseerde infanterieregiment van elke tankdivisie en één van de drie gemechaniseerde infanterieregimenten van elke gemechaniseerde infanteriedivisie nu compleet is uitgerust met de BMP.

Tevens wordt aangenomen dat ieder tankregiment van zowel de tank- als gemechaniseerde infanteriedivisie beschikt over een gemechaniseerde infanteriecompagnie die met de BMP is uitgerust.

De BMP "familie" heeft zich de laatste jaren danig uitgebreid; zo beschikt de GSVG momenteel naast het gevechtsvoertuig van het type BMP -1 nog over de volgende uitvoeringen:

- (1) BMP M-1974 : een commandovoertuig ingedeeld op compagnies- en bataljonsniveau van met BMP uitgeruste gemechaniseerde infanterie-eenheden.
- (2) BMP M-1975 : een met radar (SMALL FRED) uitgeruste BMP variant ingedeeld bij de doelopsporingsbatterijen van de gemechaniseerde artillerie-eenheden.
- (3) BMP M-1976 (1) : een verkenningsvoertuig ingedeeld bij verkenningseenheden.
- (4) BMP M-1976 (2) : een verkenningsvoertuig met ingebouwde gevechtsveldbewakingsradar ingedeeld bij verkenningseenheden.
- (5) BMP M-1978 : een commandovoertuig ingedeeld op regimentsniveau en hoger.

b. BTR-60P serie

De BTR-60 PB is het standaard voertuig in twee van de drie gemechaniseerde infanterieregimenten van de gemechaniseerde infanteriedivisie.

De BTR-60 PU is een commando-versie die is ingedeeld op diverse niveaus.

GEHEIM

De BTR-60 PA wordt gebruikt voor diverse doeleinden, onder andere als transportvoertuig voor de SPG-9 en commandovoertuig op laag niveau.

De BTR-60 PB (FAC) is een gemodificeerde BTR-60PB ten behoeve van de "forward air control"; per tank- en gemechaniseerd infanterieregiment is één BTR-60PB (FAC) ingedeeld, terwijl ook het verbindingsbataljon van de tank- en gemechaniseerde infanteriedivisie over één BTR-60PB (FAC) beschikt.

c. BTR-50P serie

De BTR-50 P komt bij de GSVG niet meer voor als infanterie gevechtsvoertuig.

De BTR-50 PU wordt nog wel gebruikt als commandovoertuig bij hogere staven.

De MTP (voorheen BTR-50 PK M-1975 genoemd) is een mobiele werkplaats/bergingsvoertuig. Deze gemodificeerde versie van de BTR-50 serie is ingedeeld bij gemechaniseerde infanterie-eenheden die met de BMP zijn uitgerust.

d. Subconclusie

Aangenomen wordt dat de invoering van de BMP bij de tank- en gemechaniseerde infanteriedivisies is gerealiseerd.

Het bestand aan gepantserde personeelsvoertuigen bij de GSVG bestaat nu uit rupsvoertuigen (BMP) en wielvoertuigen (BTR-60P).

De invoering van de BMP-1, een infanteriegevechtsvoertuig, betekent een aanzienlijke kwalitatieve verbetering door:

- (1) de aanwezigheid van een 73 mm kanon als hoofdbewapening,
- (2) de aanwezigheid van een anti-tank raketlanceerinrichting,
- (3) de aanwezigheid van schietpoorten voor de achteringezeten infanteriegroep,
- (4) de aanwezigheid van achterdeuren, waardoor de infanterie het voertuig gedekt kan verlaten.

Met betrekking tot de BTR-60 P serie mag worden aangenomen dat in de komende jaren tot vervanging zal worden overgegaan.

De waarneming van een nieuw gepantserd amfibisch wielvoertuig bij Sovjet eenheden heeft mogelijk betrekking op deze opvolger.

4. VELDARTILLERIE

a. 152 mm Gemechaniseerde vuurmond M-1973

In 1974 werd deze gemechaniseerde vuurmond voor het eerst waargenomen bij de GSVG. De M-1973 werd ingevoerd bij:

- (1) 34 Artdiv, bij één brigade, ter vervanging van de 152 mm houwtser M-1943 (D-1),
- (2) de gemechaniseerde infanteriedivisies, bij één afdeling van het artillerieregiment, ter vervanging van de 152 mm houwtser M-1943 (D-1)
- (3) de tankdivisies, bij één afdeling van het artillerieregiment ter vervanging van de 122 mm houwtser D-30.

Deze invoering bleek begin 1979 gerealiseerd, toen de laatste van de twintig divisies van de GSVG over de M-1973 ging beschikken.

b. 122 mm Gemechaniseerde vuurmond M-1974

Ook deze vuurmond werd in 1974 voor het eerst bij de GSVG waargenomen.

De M-1974 werd ingevoerd bij de artillerie-afdeling van de met BMP uitgeruste gemechaniseerde infanterieregimenten.

Aangenomen wordt dat momenteel alle met BMP uitgeruste gemechaniseerde infanterieregimenten de beschikking hebben over een volledig met de M-1974 uitgeruste artillerie-afdeling.

c. Organisatie

(1) Gemechaniseerde infanteriedivisie.

Deze divisie beschikt over een artillerieregiment met één afdeling met 18 x M-1973 en twee afdelingen met elk 18 x 122 mm houwtser D-30.

Daarnaast is bij het gemechaniseerde infanterieregiment (BMP) een artillerie-afdeling ingedeeld met 18 x M-1974 en bij de overige gemechaniseerde infanterieregimenten (BTR) elk een artillerie-afdeling met 18 x 122 mm houwtser D-30.

Het tankregiment beschikt niet over organiek ingedeelde artillerie.

(2) Tankdivisie

Deze divisie beschikt over een artillerieregiment gelijk aan dat bij de gemechaniseerde infanteriedivisie.

Het gemechaniseerde infanterieregiment (BMP) van de tankdivisie beschikt, overeenkomstig het gemechaniseerde infanterieregiment (BMP) van de gemechaniseerde infanteriedivisie, over een artillerie-afdeling met 18 x M-1974.

d. Subconclusie

De belangrijkste voordelen verbonden aan de invoering van gemechaniseerde artillerie zijn:

- (1) een grotere beweeglijkheid (snellere stellingwisseling)
- (2) een grotere terreinvaardigheid,
- (3) een betere bescherming van het personeel tegen scherfwerking en nbc middelen,
- (4) het creëren van een amfibisch vermogen (geldt alleen voor de M-1974).

Een nadeel van gemechaniseerde artillerie is echter dat bij uitschakeling van het rupsonderstel de vuurmond niet meer mobiel inzetbaar is.

Het is aannemelijk, dat de grotere mobiliteit van de BMP ten opzichte van oudere types het voor de Sovjets noodzakelijk of gewenst heeft gemaakt de bij de BMP-regimenten ingedeelde artillerie-afdelingen te mechaniseren. In ieder geval is door deze mechanisatie een balans ontstaan met betrekking tot de mobiliteit van deze manoeuvre- en vuursteuneenheden.

Op dit moment zijn er geen aanwijzingen omtrent mechanisatie van de artillerie-afdelingen ingedeeld bij de overige gemechaniseerde infanterieregimenten.

In hoeverre een vervanging in de toekomst van de BTR-60P-serie invloed zal uitoefenen op een eventuele mechanisatie bij de aldaar ingedeelde artillerie-afdelingen is op dit moment niet aan te geven.

5. MEERVOUDIGE RAKETWERPERS

a. BM-21

De meervoudige raketwerper BM-21 met een kaliber van 122 mm komt nog steeds voor in de raketwerperafdeling van de tank- en gemechaniseerde infanteriedivisie alsmede in twee van de vier afdelingen van de raketwerperbrigade van 34 Artdiv.

b. Meervoudige raketwerper M-1977

Medio 1977 werd voor het eerst een nieuwe meervoudige raketwerper bij de GSVG waargenomen.

Deze raketwerper, voorlopig aangeduid met M-1977, heeft een groter kaliber (240 mm), een grotere effectieve dracht en een grotere uitwerking.

De meervoudige raketwerper M-1977 is uitsluitend ingevoerd bij de raketwerperbrigade van 34 Artdiv, en wel bij twee van de vier afdelingen.

c. Subconclusie

Door de invoering van de meervoudige raketwerper M-1977 is de vuurkracht van de raketwerperbrigade van 34 Artdiv toegenomen.

Aangenomen wordt dat de raketwerperafdelingen van de tank- en gemechaniseerde infanteriedivisies vooralsnog blijven uitgerust met de BM-21.

6. GROND-GROND RAKETTEN

a. SS-12 (SCALEBOARD)

Dit wapensysteem wordt verondersteld te zijn ingedeeld op Front niveau, doch is niet bij de GSVG aanwezig.

b. SCUD

Bij de GSVG beschikt ieder leger over een SCUD brigade, terwijl nog eens drie SCUD brigades direct aan de Groep van Strijdkrachten zijn gesubordineerd.

De SCUD brigades van de legers beschikken elk over 12 x SCUD-B transport- en lanceervoertuig (TEL).

Sinds 1977 zijn er aanwijzingen dat het aantal TELs bij de SCUD brigades van de Groep wordt verhoogd tot achttien.

Aangenomen wordt dat de drie SCUD brigades van de Groep nu elk beschikken over 18 x SCUD-B TEL. Een mogelijke vervanger van de SCUD is de SSX-23. De "x" in de benaming duidt er op dat dit wapen zich nog in het experimentele stadium bevindt.

c. FROG

In iedere tank- en gemechaniseerde infanteriedivisie bevindt zich een raketafdeling uitgerust met 4 x FROG-7 TEL.

Begin 1979 waren er vage aanwijzingen omtrent de aanwezigheid van de SS-21 bij de GSVG.

De SS-21 is de mogelijke opvolger van de FROG-7.

Vooralsnog wordt aangenomen dat de SS-21 nog niet bij de GSVG is ingedeeld.

d. Subconclusie

Bij de SCUD eenheden heeft een aanmerkelijke uitbreiding plaatsgevonden van het aantal TELs, hetgeen de vuurkracht op het niveau van de Groep met 50% heeft verhoogd.

Bij de FROG afdelingen van de tank- en gemechaniseerde infanteriedivisies hebben zich nog geen nieuwe ontwikkelingen voorgedaan.

GEHEIM

7. ANTI-TANKWAPENS

a. Anti-tankkanonnen

Het enige anti-tankkanon dat in gebruik is bij anti-tankeenheden van de GSVG is het 100 mm anti-tankkanon T-12/12M.

Dit anti-tankkanon komt voor in de anti-tankafdeling van de gemechaniseerde infanteriedivisies. Eén van de vijf legers heeft een anti-tankregiment in zijn organisatie en ook dit regiment beschikt over de T-12/12M.

Een anti-tankafdeling van een gemechaniseerde infanteriedivisie bestaat uit drie batterijen met elk 6 x T-12/12M.

In 1978 werd bij twee gemechaniseerde infanteriedivisies een anti-tankafdeling waargenomen waarbij twee batterijen waren uitgerust met elk 6 x T-12/12M en één batterij met 9 x AT-5 (zie pt 7.b. (2)). Een soortgelijke reorganisatie van de resterende anti-tankafdelingen zal zeer waarschijnlijk spoedig plaatsvinden.

b. Anti-tank geleide wapens

(1) AT-4

Eind 1977 werd de AT-4 voor het eerst waargenomen bij de GSVG.

De AT-4 is een draagbaar anti-tank geleid wapensysteem. De raket die met het wapensysteem AT-4 wordt afgevuurd heeft de NAVO-benaming "SPIGOT".

De AT-4 wordt verondersteld de opvolger te zijn van de AT-3 "SAGGER" (draagbaar).

In het anti-tankpeloton van het gemechaniseerde infanteriebataljon (BTR-60 PB) komen vier sets AT-3 (draagbaar) voor. Verwacht wordt dat deze zullen worden vervangen door de AT-4.

(2) AT-5

Begin 1978 werd de AT-5 voor het eerst bij de GSVG waargenomen.

De AT-5 is een anti-tank geleid wapensysteem op BRDM-2. De af te vuren raket heeft de NAVO-benaming "SPANDREL".

GEHEIM

De AT-5 is de opvolger van de AT-3 "SAGGER" op BRDM-2. Negen AT-3 op BRDM-2 komen voor in de anti-tankcompagnie van de gemechaniseerde infanterieregimenten (BMP en BTR-60 PB).

Er zijn reeds enige tijd aanwijzingen dat de AT-3 in deze anti-tankcompagnie vervangen wordt door de AT-5, waarbij de met de BTR-60 PB uitgeruste gemechaniseerde infanterieregimenten als eerste in aanmerking komen. Tevens wordt aangenomen dat bij één van de drie batterijen van de anti-tankafdeling van de gemechaniseerde infanteriedivisies de 6x T-12/12M worden vervangen door 9 x AT-5 (zie pt 7.a.).

(3) AT-6

Eind 1978 werd een nieuw anti-tank geleid wapensysteem, de AT-6, ingevoerd bij de GSVG.

De raket met de NAVO benaming "SPIRAL" wordt afgevuurd vanaf een HIND-D aanvalshelikopter.

Als zodanig is de AT-6 de vervanger van de AT-2 "SWATTER".

c. Subconclusie

De vervanging van de T-12/12M door de AT-5 in één van de drie batterijen van de anti-tankafdeling van de gemechaniseerde infanteriedivisie heeft in combinatie met het (dragerde) voertuig onder andere de volgende voordelen:

- (1) een groter effectief afstandsbereik,
- (2) een grotere trefzekerheid,
- (3) een grotere beweeglijkheid (snellere stellingwisseling),
- (4) een voortdurende bescherming van het personeel tegen scherfwerking en nbc middelen,
- (5) een nu geheel amfibisch vermogen,
- (6) een reductie van het bedienend personeel.

Desondanks wordt aangenomen dat de T-12/12M, naast de AT-5, in de bewapening zal blijven, gezien het feit dat sinds 1976 een gepantserd rupsvoertuig (MT-LB) als trekker voor deze vuurmond is ingevoerd en dat men aan de 100 mm munitie van de T-12/12M recentelijk belangrijke verbeteringen heeft aangebracht, die in een groter doordringingsvermogen resulteren.

De AT-3 (draagbaar), de AT-3 (BRDM-2) en de AT-2 (aan HIND-D) zijn/worden vervangen door respectievelijk de AT-4, de AT-5 en de AT-6.

Deze nieuwe generatie anti-tankkraketten beschikt over een semi-automatisch geleidingssysteem.

Door invoering van dit systeem wordt een grotere trefzekerheid verkregen en kan door de eenvoudige bediening de opleidingstijd van het bedienend personeel aanmerkelijk worden bekort.

GEHEIM

8. LUCHTVERDEDIGINGSWAPENS

a. Grond-lucht geleide wapensystemen

(1) SA-7

Sinds 1976 is de aanwezigheid bevestigd van de SA-7 bij de GSVG.

De SA-7 is een draagbaar grond-lucht geleid wapensysteem.

De raket die met het wapensysteem SA-7 wordt afgevuurd heeft de NAVO-benaming "GRAIL".

Aangenomen wordt dat elke gemechaniseerde infanterie-compagnie nu beschikt over 3 x SA-7.

(2) SA-9

Reeds in 1973 werd de SA-9 waargenomen bij de GSVG.

De SA-9 is een op een gemodificeerde BRDM-2 gemonteerd wapensysteem voor het afvuren van grond-lucht geleide raketten met de NAVO-benaming "GASKIN".

Aangenomen wordt dat de gemechaniseerde luchtafweerbatterij van de tank- en gemechaniseerde infanterieregimenten nu onder andere de beschikking heeft over 4 x SA-9.

(3) SA-6

De SA-6 werd in 1972 voor het eerst waargenomen bij de GSVG. Het SA-6 systeem bestaat uit een rupsonderstel dat dienst doet als transportvoertuig en lanceerinrichting met daarop drie grond-lucht geleide raketten met de NAVO-benaming "GAINFUL".

Begin 1978 waren bij dertien divisies de S-60 regimenten vervangen door SA-6 regimenten (zie pt 8.b. (1)).

(4) SA-8

In 1974 werd de SA-8 voor het eerst waargenomen bij de GSVG. Het SA-8 systeem bestaat uit een 3-assig wielvoertuig waarop, behalve de raketlanceerinrichting, doelopsporing- en doel-, en raketvolgradars zijn gemonteerd. De af te vuren grond-luchtraket heeft de NAVO-benaming "GECKO".

Aanvankelijk werd een SA-8 versie waargenomen met vier grond-luchtraketten, doch in 1978 werd ook een versie waargenomen met zes raketten. De eerste versie wordt SA-8A en de tweede versie SA-8B genoemd.

Aangenomen wordt dat bij de GSVG het type SA-8B in de bewapening is opgenomen.

Begin 1979 waren bij zes divisies de S-60 regimenten vervangen door SA-8 regimenten (zie pt 8.b. (1)).

(5) SA-4

De SA-4 werd in 1969 ingevoerd bij de GSVG.

Het SA-4 systeem bestaat uit een rupsonderstel dat dienst doet als transportvoertuig en raketlanceerinrichting met daarop twee grond-lucht geleide raketten met de NAVO benaming "GANEF".

In 1974 beschikte de GSVG over zes SA-4 brigades, één bij elk leger en één direct gesubordineerd aan de Groep van Strijdkrachten.

In 1976 werd het aantal SA-4 brigades uitgebreid tot zeven, en in begin 1978 was dit aantal gegroeid tot acht, waarvan drie direct gesubordineerd aan de Groep van Strijdkrachten.

(6) Prestaties van de grond-lucht geleide wapensystemen

	min	max	min	max
	afstand	afstand	hoogte	hoogte
SA-7:	300 m	4.800 m	50 m	4.500 m
SA-9:	500 m	± 8.000 m	10 m	4.600 m
SA-6:	5.000 m	± 27.000 m	30 m	12.000 m
SA-8:	1.000 m	12.000 m	30 m	10.000 m
SA-4:	9.000 m	20.000 m	100 m	15.000 m

b. Luchtdoelartillerie

(1) S-60

Het 57 mm luchtdoelkanon S-60 kwam hoofdzakelijk voor in het luchtdoelregiment van de divisies.

Door het invoeren van de SA-6 en SA-8 zijn bij negentien divisies de S-60 luchtdoelkanonnen vervangen door grond-luchtraketten, terwijl bij de laatste divisie voorbereidingen hiervoor worden getroffen.

(2) ZSU-23-4

Het gemechaniseerde luchtdoelkanon ZSU-23-4 werd in 1968 ingevoerd bij de GSVG.

Vier gemechaniseerde luchtdoelkanonnen ZSU-23-4 worden nu aangetroffen in de gemechaniseerde luchtafweerbatterij van alle tank- en gemechaniseerde infanterieregimenten van de tank- en gemechaniseerde infanteriedivisies. Deze luchtafweerbatterij beschikt naast de ZSU-23-4 nog over de SA- 9 (zie pt 8.a. (2)).

c. Subconclusie

De vervanging van de conventionele luchtdoelartillerie door grond-luchtraketten bij de tank- en gemechaniseerde infanteriedivisies is nagenoeg gerealiseerd.

De meerdere soorten grond-lucht geleide wapensystemen, van de SA-7 op compagniesniveau tot en met de SA-4 op het niveau van de Groep, vormen een geïntegreerd systeem dat een effectieve verdediging boven het gevechtsterrein garandeert op alle hoogtes waarop tactische vliegtuigen opereren.

Door de modernisering van de organieke luchtverdedigingsmiddelen zijn de grondstrijdkrachten van de GSVG voor wat betreft hun luchtverdediging minder afhankelijk geworden van de tactische luchtstrijdkrachten.

9. KLEINKALIBER WAPENS

a. AK-74

Medio 1979 werd een nieuw type handvuurwapen vastgesteld bij de GSVG.

Dit handvuurwapen, de AK-74, heeft een kaliber van 5,45 mm.

De AK-74 is zeer waarschijnlijk de opvolger van de AK-47.

b. RPK-74

Nagenoeg gelijktijdig met de AK-74 werd de RPK-74 vastgesteld bij de GSVG.

De RPK-74 is een lichte mitrailleur, eveneens met een kaliber van 5,45 mm.

De RPK-74 is zeer waarschijnlijk de opvolger van de RPK.

c. Subconclusie

De invoering van kleinkaliber wapens heeft onder andere als voordeel dat per gewichtseenheid meer patronen kunnen worden meegevoerd.

10. OVERIGE ONTWIKKELINGEN

a. AGS-17

Sinds medio 1979 zijn er aanwijzingen dat een nieuw soort wapen is ingevoerd bij de GSVG.

Het betreft hier een automatische granaatwerper met de Sovjet benaming AGS-17, ook wel "PLAMYA" genoemd.

De AGS-17 zou worden ingevoerd bij de gemechaniseerde infanteriecompagnieën die zijn uitgerust met de BTR-60 PB en onder andere worden ingezet ter bestrijding van anti-tankopstellingen.

b. 82 mm Mortier (VASILEK)

Aanvankelijk werd aangenomen dat een 82 mm mortier, met de Sovjet benaming "VASILEK" zou zijn ingedeeld bij de gemechaniseerde infanterieregimenten van de GSVG.

Gebaseerd op het ontbreken van confirmatie gedurende de laatste jaren, moet nu worden geconcludeerd dat deze mortier niet bij de GSVG is ingevoerd.

c. Subconclusie

Met betrekking tot de AGS-17 is geen sprake van vervanging c.q. modernisering, doch van invoering van een, voor de Sovjet landstrijdkrachten, nieuw soort wapen.

Indien de met de BTR-60P uitgeruste gemechaniseerde infanterieregimenten voorzien worden van de AGS-17 is hun vermogen om op te treden tegen anti-tankopstellingen aanmerkelijk vergroot.

11. CONCLUSIE

De modernisering - en in bepaalde gevallen uitbreiding - van het gevechtsmaterieel heeft geleid tot een toegenomen gevechtskracht en een grotere mate van tactisch/operationele flexibiliteit.